

світової цивілізації в умовах становлення державності та незалежності України. У процесі викладання цієї дисципліни відбувається формування у майбутнього фахівця уявлень про загальні підходи та напрямки аналізу культури; забезпечення фахової підготовки спеціалістів вищої кваліфікації необхідними загальноосвітніми і гуманітарними знаннями; підвищення історичної та політичної культури, висвітлення гуманістичного змісту української національної культури у європейському і світовому контексті.

Представлений вище аналіз деяких дисциплін гуманітарного циклу свідчить про їх важливу роль у становленні соціально-активної, свідомої, різнобічної особистості майбутнього економіста. Підбиваючи підсумки, зазначимо, що гуманітарна підготовка фахівців економічного профілю повинна орієнтуватись на формування особистості, яке адекватне змісту професійної діяльності. Одним з важливих завдань підготовки майбутнього економіста є не тільки засвоєння ним вузькофахових знань, а розвиток прагнення та здатності організовувати свою діяльність, продуктивно мислити, удосконалюватись, розвиватись. Саме дисципліни гуманітарного циклу дозволять сформувати у майбутнього фахівця духовність, розвинути культуру мислення, бажання вчитись протягом життя. Існуюча нині відчуженість між дисциплінами гуманітарного та професійного циклу ставить перед нами завдання дослідити можливості їх органічного поєднання.

І.О. Кобзєва, викл. (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

ПРОФІЛАКТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ФАХІВЦІВ З ВИРОБНИЦТВА ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Проблема навчання та збереження здоров'я студентської молоді на сьогоднішній день стоїть дуже гостро. Зниження рухової активності згубно впливає на здоров'я студентів, стає причиною послаблення усього організму, зниження його загальної біологічної стійкості. Це, в першу чергу, призводить до розвитку серцево-судинних захворювань, порушенню обміну речовин та розвитку дегенеративних захворювань. Велике розповсюдження отримали хронічні захворювання дихальних шляхів, що є причиною багатьох хвороб внутрішніх органів і є постійним джерелом інтоксикації організму. Окрім усіх цих перелічених ознак стану організму студента, є і такі, які виникають і після закінчення навчального закладу. Студент, який починає працювати за спеціальністю може зіткнутися з новою проблемою яка пов'язана зі здоров'ям – це професійні захворювання (захворювання хребта, верхніх та нижніх кінцівок, шиї та інш.). Проблема збереження й зміцнення фізичного здоров'я студентів може бути вирішена за умови формування у них відповідної мотивації. Окремо можна виділити таку мотивацію збереження й зміцнення здоров'я, як турбота про гарне самопочуття, заради чогось, тобто підтримка здоров'я - це умова досягнення певних життєвих цілей і завдань. Згідно теорії деяких авторів (E.L. Deci, R.M. Ruan., B. Чирков), внутрішня мотивація в збереженні фізичного здоров'я має місце, якщо людина виконує певні дії для підтримки свого здоров'я, на основі власних переконань, відчуваючи свою компетентність у цих питаннях, навіть у ситуаціях, коли турбота про здоров'я перешкоджає одержанню задоволення. Наприклад, відмова від звичної смачної їжі, паління, нескінченного перегляду телепередач або здійснення вольових зусиль, щоб раніше встати, зробити зарядку, прийняти контрастний душ, контролювати наростання внутрішнього роздратування при спілкуванні з ким-небудь і т.п. У цих ситуаціях безпосереднього задоволення відсутнє. Наприклад, задоволення від роботи над собою щодо досягнення поставленої мети – підтримання позитивних стосунків з людьми. У збереженні здоров'я є особистісний сенс. Фізичне здоров'я людиною розглядається як основа успішного, повноцінного особистого й професійного життя, у цьому може бути зміст і ціль турботи про нього.

Завданням викладачів є попередити, а якщо вже постала проблема, то і допомогти відсторонити недоліки у фізичному розвитку студентів, озброїти студентів знаннями та навичками, які необхідні для самостійного використання засобів фізичної культури в профілактиці різних захворювань, а також необхідно цілеспрямовано й організовано формувати мотивацію збереження й зміцнення здоров'я у всіх вікових групах молоді.

Під час проведення занять з фізичного виховання серед студентів коледжу спеціальності „Виробництво харчової продукції ” під час навчання ми особливу увагу приділяємо профілактиці усіх захворювань, а також специфіки майбутньої професії. В програму викладання дисципліни „Фізичне виховання ” обов'язково входить розділ професійно-прикладна фізична підготовка. Вона складається зі спеціально підібраних вправ для кожної спеціальності окремо.

Відомості про умови праці і характер психофізичного навантаження майбутньої професії і визначають характер підібраних вправ. Це спеціальні вправи корегуючої гімнастики, вправи з обтяженням для підвищення сили ніг, рук, тулуба, черевного пресу. Загально-розвиваючі вправи для розвитку сили, спеціальні та підготовчі вправи, корегуючі вправи з гімнастичною палкою для розвитку гнучкості, а також прикладні вправи з обтяженням. Естафети з м'ячем для розвитку швидкості та спритності.

На занятті зі студентами спеціальності „Виробництво харчової продукції ” першого та другого курсу, ми особливу увагу приділяємо вправам на розвантаження м'язів шиї, хребта (статичні вправи сидячи, стоячи), на релаксацію верхніх та нижніх кінцівок (підйом прямих ніг з положення лежачи, махові рухи руками у різні боки). І обов'язковим у цьому розділі фізичної підготовки є дихальні вправи взяті з китайської гімнастики та

йоги. Ці вправи не є складними або важкими у виконанні. Кожен студент виконуючи те чи інше завдання одразу відчуває на собі позитивний вплив на організм та бачить результат при систематичних заняттях вправами. Наприкінці семестру та року студенти виконують комплекс контрольних вправ з професійно-прикладної фізичної підготовки, що є важливим показником засвоєння матеріалу.

І.І. Ков'ях, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ TRANSLATION MEMORY ПЕРЕКЛАДАЧАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Коли мова заходить про автоматизацію роботи перекладача, відразу згадуються системи машинного перекладу й комп'ютерні словники. А от про технологію Translation Memory в Україні знає не достатньо велика кількість практичних перекладачів, хоча вона не менш корисна. З найдавніших часів існувало дві форми перекладу: усний і письмовий. Із часом усний переклад, на відміну від письмового, не перетерпів істотних змін.

Поява комп'ютера з'явилася проривом у перекладацькій діяльності. Текстовий редактор, електронний словник, можливість зберігати всі необхідні документи в пам'яті комп'ютера допомогли значно прискорити процес перекладу й поліпшити його якість. Але розвиток програмного забезпечення не стояв на місці - з'являються технології й інструменти зовсім нового рівня.

Сучасна специфіка письмового перекладу полягає в необхідності перекладу більших обсягів найчастіше повторюваних технічних або бізнес-документів. Технічний переклад взагалі вимагає строгості стилю й канонічності форм, та й хто стане думати про творчість, коли потрібно перевести сотні або тисячі сторінок технічної документації в рекордно короткий термін. У документах постійно повторюються типові обороти, і якщо перекладачі змушені вручну переводити раз за разом те саме, те це значно знижує швидкість їх роботи, а як наслідок, і прибуток компанії

Продуктивність і якість роботи перекладача залежать від його особистого досвіду й здатності постійно вчитися на досвіді й знаннях інших людей. Що таке власний досвід у перекладі? Це пам'ять перекладача до якої він щораз звертається, щоб згадати, чи зустрічався він з тим або іншим словом, фразою або пропозицією, і як воно було переведено їм востаннє.

Одним з нових інструментів перекладача стала технологія Translation Memory (TM) – база даних, де зберігаються виконані переклади, іноді її називають ще “пам'ять перекладів”. Translation Memory часто плутають із машинним перекладом (Machine Translation). Використання технології TM підвищує швидкість перекладу за рахунок зменшення обсягу механічної роботи. Однак TM не виконує переклад за перекладача, але значно полегшує його роботу. Принцип роботи технології TM досить простий – у процесі перекладу пари “вихідний текст – кінцевий (переведений) текст” накопичуються в базі (або базах) даних і потім використовуються для перекладу нових документів. Для полегшення обробки інформації й порівняння різних документів система Translation Memory розбиває весь текст на окремі шматочки, які називаються сегментами. Такими сегментами найчастіше є речення. При перекладі нового тексту система порівнює всі сегменти тексту із уже наявними в базі. Якщо системі вдається знайти повністю або частково співпадаючий сегмент, то його переклад відображається із вказівкою збігу у відсотках. Слова й фрази, які відрізняються від збереженого тексту, підсвічуються. Це свого роду “підказки”, у деякій мері полегшуючі працю перекладача, що й скорочують час, необхідний для редагування перекладу. Як правило, задається поріг збігів на рівні не нижче 75%. При меншому відсотку збігу занадто зростають витрати на редагування тексту, і цей сегмент швидше перевести вручну. Виходить, що при роботі з TM перекладачеві залишається перекласти тільки нові сегменти й відредагувати частково співпадаючі. TM – постійно зростаюча база (або бази, якщо переклад виконується по різних тематиках) даних, яка “пам'ятає” усі виконані переклади. Дана технологія допомагає помітно скоротити витрату часу на переклад технічної документації за рахунок використання повторюваних фрагментів тексту. Крім зниження трудомісткості перекладу, TM дозволяє витримати єдність термінології й стилю в усій документації, а також скоротити витрати на наступну верстку готових документів.

Вигоди, які надає технологія TM користувачам. По-перше, це підвищення продуктивності праці перекладача. Нескладно помітити, що підстановка навіть на 80% співпадаючих сегментів з бази перекладів, може скоротити час роботи над перекладом на 50...60%. Як показує практика, правити вже готовий переклад набагато швидше, чим перекладати заново “з нуля”. По-друге, це економія коштів, як прямий наслідок економії часу. По-третє, це єдність термінології стилю при наявності бази перекладів по тематиці перекладного документа. Це особливо важливо при перекладі вузькоспеціальної документації.

Помітимо, що існує також можливість інтеграції систем TM із системами машинного перекладу, що дає додаткові переваги в роботі з більшими потоками документації. Користувач може витягати термінологію для наступної роботи з нею, складати власні користувацькі словники, підключати додаткові словники й, нарешті, переклад сегментів, що не збігаються із уже наявними в базі перекладів TM буде здійснюватися автоматично.